

KURUMSAL DIŞ DEĞERLENDİRMEYE GENEL BİR BAKIŞ

Sunum İçeriği

- Kurumsal Dış Değerlendirmenin; Mevzuattaki Yeri, Tanımı, Temel Özellikleri ve Temel İlkeleri
- Kurumsal Dış Değerlendirme Süreci hakkında
- Yükseköğretim Kalite Kurulunun Kurumsal Dış Değerlendirme Süreci Kapsamında Gerçekleştirdiği Faaliyetler
- Kurumsal Değerlendirme Süreci ve Yükseköğretim Sisteminin Ana Stratejisine Katkısı

KURUMSAL DIŞ DEĞERLENDİRMENİN MEVZUATTAKİ YERİ, TANIMI, TEMEL ÖZELLİKLERİ, TEMEL İLKELERİ

23 Temmuz 2015 PERŞEMBE

Resmî Gazete

Sayı : 29423

YÖNETMELİK

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından:

YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE GÜVENCESİ YÖNETMELİĞİ BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik, yükseköğretim kurumlarının eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerinin iç ve dış kalite güvencesi, akreditasyon süreçleri ve bağımsız dış değerlendirme kurumlarının yetkilendirilmesi süreçlerini ve bu kapsamda tanımlanan görev, yetki ve sorumluluklara ilişkin esasları düzenler.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7 ve 65 inci maddeleri ile 44 üncü maddesinin (b) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Akreditasyon: Bir dış değerlendirici kurum tarafından belirli bir alanda önceden belirlenmiş akademik ve alana özgü standartların bir yükseköğretim programı tarafından karşılanıp karşılanmadığını ölçen değerlendirme ve dış kalite güvence sürecini,

b) Dış Değerlendirme: Bir yükseköğretim kurumunun veya programının, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerinin kalitesinin, Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından yetkilendirilen dış değerlendiriciler veya Yükseköğretim Kurulunca tanınan, bağımsız Kalite Değerlendirme Tescil Belgesine sahip dış değerlendirme kuruluşları tarafından yürütülen dış değerlendirme sürecini,

c) Dış Değerlendirme ve Akreditasyon Kuruluşları: Yurt içinde veya yurt dışında faaliyet gösteren ve Yükseköğretim Kurulunca tanınan Kalite Değerlendirme Tescil Belgesine sahip kurumları,

ç) Dış Değerlendiriciler: Yükseköğretim kurumlarının kurumsal dış değerlendirme sürecinde görev yapmak üzere Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından görevlendirilen dış değerlendirme sürecini yürütmeye yetkin kişileri,

d) Genel Kurul: Yükseköğretim Genel Kurulunu,

e) İç Değerlendirme: Bir yükseköğretim kurumunun, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerinin kalitesinin ve kurumsal kalite geliştirme çalışmalarının, ilgili yükseköğretim kurumunun görevlendireceği değerlendiriciler tarafından değerlendirilmesini,

f) Kalite Değerlendirme Tescil Belgesi: Yükseköğretim Kalite Kurulunun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanan, bağımsız kurum veya kuruluşların yükseköğretim kurumlarında eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerin kalite düzeyini ve kalite geliştirme çalışmalarını değerlendirmeye yetkili olduğunu gösteren belgeyi,

g) Kalite Güvencesi: Bir yükseköğretim kurumunun veya programının iç ve dış kalite standartları ile uyumlu kalite ve performans süreçlerini tam olarak yerine getirdiğine dair güvence sağlayabilmek için yapılan tüm planlı ve

Bir yükseköğretim kurumunun eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idarî hizmetlerinin kalitesinin, Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından yetkilendirilen dış değerlendiriciler veya Yükseköğretim Kurulunca tanınan, bağımsız Kalite Değerlendirme Tescil Belgesine sahip dış değerlendirme kuruluşları tarafından yürütülen dış değerlendirme süreci.

YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU KURUMSAL DIŞ DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönerge, Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından yükseköğretim kurumlarında yapılacak kurumsal dış değerlendirme uygulamalarına ilişkin usul ve esasları düzenler.

Dayanak

MADDE 2 (1) Bu Yönerge; 23 Temmuz 2015 tarih ve 29423 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan *Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği* ile *Yükseköğretim Kalite Kurulunun Çalışma Usul ve Esaslarına* dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 Bu Yönergede geçen;

- Kurul: Yükseköğretim Kalite Kurulu'nu
- Komisyon: Kurumsal Dış Değerlendirme Komisyonu'nu
- Kurum: Yükseköğretim Kurumu'nu,
- Değerlendirici Havuzu: Kurumsal dış değerlendirme takımlarında görevlendirilmek amacıyla oluşturulan yetkin bireyler topluluğunu,
- Değerlendirme Takımı: Bir Yükseköğretim Kurumunun dış değerlendirme sürecini yürütmek üzere görevlendirilen heyeti,
- Takım Başkanı: Bir Yükseköğretim Kurumunun dış değerlendirme sürecini yürütmek üzere görevlendirilen heyetin yönetiminden sorumlu üyesini,
- Değerlendirici: Değerlendirme takımında görevlendirilen yetkin kişiyi,
- Gözlemci: Değerlendirme faaliyetleri sırasında süreci gözlemlemek üzere görevlendirilen kişiyi,
- Değerlendirici Eğitimi: Değerlendirici olarak yetiştirilmek üzere belirli yetkinliklerin kazandırılması amacıyla düzenlenen eğitimi,
- Kurumsal Geri Bildirim Raporu (KGBR): Değerlendirilen kurumlar için hazırlanan kurumun güçlü yanları ve kurumun gelişmeye açık yanlarını içeren geri bildirim raporunu,
- Kurum İç Değerlendirme Raporu (KİDR): Yükseköğretim Kurumları tarafından yıllık hazırlanan, kurumun eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerinin kalitesinin ve kurumsal kalite geliştirme çalışmalarının yer aldığı iç değerlendirme raporunu,
- Ölçütler: Kurumsal Dış Değerlendirme Ölçütlerini (KDDÖ),
- Taslak KGBR: Değerlendirme takımı tarafından hazırlanan ve Kuruma iletilmek üzere Komisyona sunulan raporu ifade eder.

Kurumsal Dış Değerlendirme Komisyonu

Madde 9- (1)Yükseköğretim Kalite Kurulu Üyeleri arasından seçilen yedi kişiden oluşur ve görev süresi iki yıldır. Görev süresi dolan üye yeniden seçilebilir.

(2) Komisyonun görevleri şunlardır:

a) Yükseköğretim kurumlarının her yıl hazırladıkları iç değerlendirme raporlarının zamanında toplanmasını sağlamak,

b) Dış değerlendirmede uygulanacak ilkeleri, kalite göstergelerini ve kuralları belirleyerek Kurul'a sunmak,

c) Dış değerlendirmede uygulanacak yöntem ve araçlarla ilgili yükseköğretim kurumlarının bilgilendirilmesine yönelik dokümanları hazırlamak ve Kurul'a sunmak

ç) Yükseköğretim kurumlarının dış değerlendirme sürecine yönelik iş ve işlemlerinin Kurul'un uygun görüşünü alarak yürütülmesini sağlamak,

d) Dış değerlendirme sürecine giren yükseköğretim kurumlarının iç değerlendirme raporları ile değerlendirme takımlarının geri bildirim raporlarını inceleyerek kalite iyileştirmesine yönelik tavsiyeleri içeren raporu hazırlamak ve Kurul'a sunmak,

e) Karşılaşılan problemler ve kalite iyileştirmesi süreci ile ilgili önerileri de içeren faaliyet alanıyla ilgili raporu her yılın sonunda hazırlamak,

f) Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği kapsamında Kurul tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Kurumsal Değerlendirme Esasları Nasıl Belirlendi?

Kurumsal Dış Değerlendirme Yönergesi

- Kurumsal Dış Değerlendirme Ölçütleri
- Kurumsal İç Değerlendirme Raporu Hazırlama Kılavuzu
- Kurumsal Dış Değerlendirme Sürecinin Nasıl Yürütüleceğini Tanımlayan Kurulun İç Dokümanları

Institutional Evaluation Programme:
Guidelines for Institutions

Avrupa Üniversiteler Birliği
Kurumsal Değerlendirme
Programı (EUA-IEP) Rehberi

ESG
2015

Avrupa Standartlar Rehberi (ESG)

KURUMSAL DIŞ DEĞERLENDİRME SÜRECİ

Kurumsal dış değerlendirme süreci, kurumun kendi iç değerlendirme sürecinden de yararlanmak suretiyle Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından organize edilen bir değerlendirme takımı aracılığıyla değerlendirmesini kapsamaktadır. Bu süreç, program değerlendirmesi ve akreditasyonundan farklı olarak kurumun genel değerlendirmesi üzerine odaklıdır.

- Uluslararası kabul görmüş bir bakış açısıyla ulusal bir değerlendirme sürecidir.
- Kurumun kendisini tanımladığı misyon/vizyon ve stratejik hedeflerine uyumunu ölçmeye çalışan, **“Sürekli iyileşme”** yaklaşımını benimseyen bir değerlendirme sürecidir.
- **Kurumun iç değerlendirme (Özdeğerlendirme)** aşamasına güçlü vurgu ile yapılan bir değerlendirmedir.
- Kurumun iç ve **dış paydaşlarının** görüşleri alınarak akran değerlendirme süreci ile değerlendirilmesini kapsar.

KURUMSAL DIŞ DEĞERLENDİRME NE DEĞİLDİR?/NEDİR?

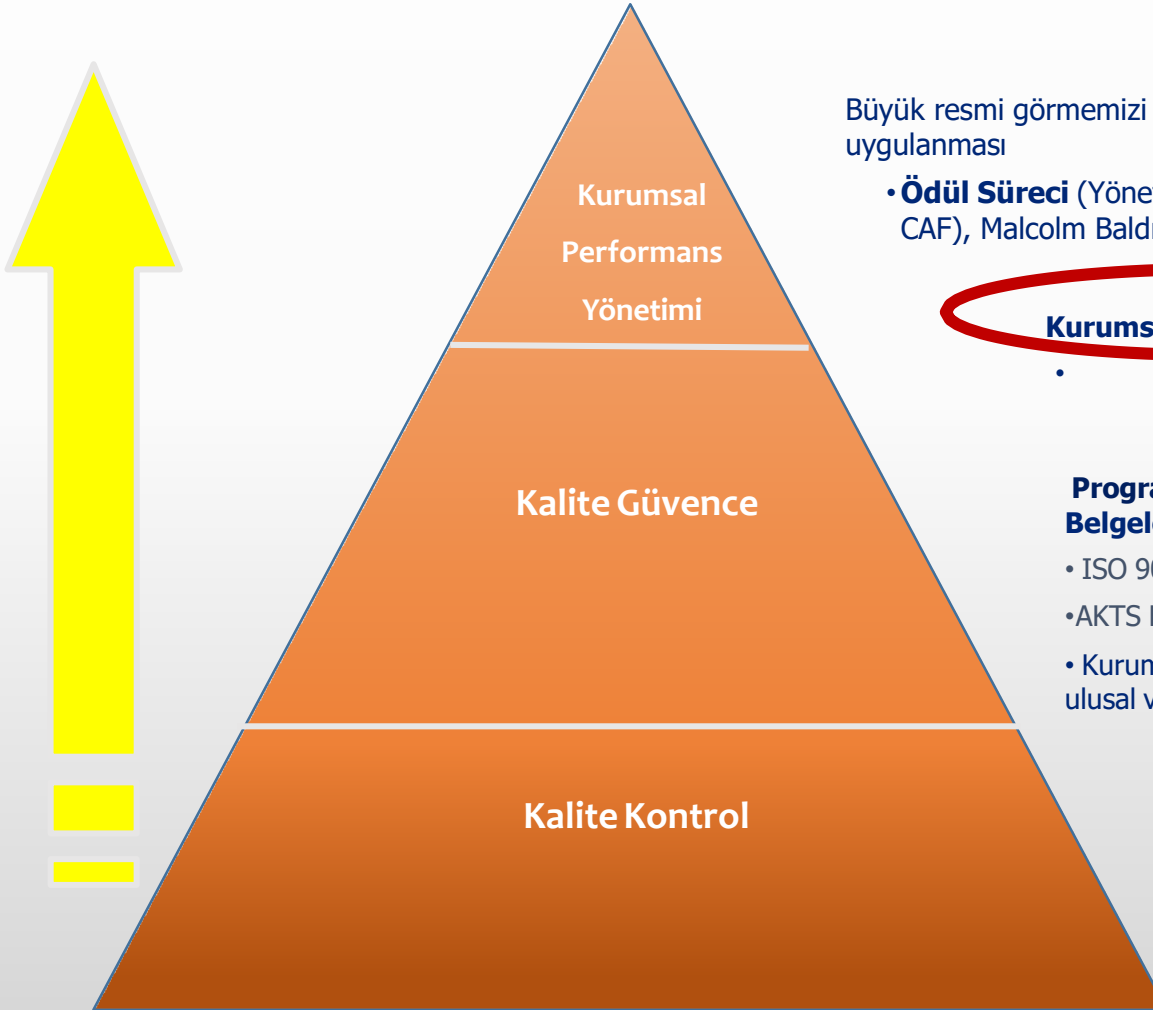
- Denetleme
- Akreditasyon
- Kontrol listesi üzerinden yapılan bir ölçme
- Üniversiteleri sıralama aracı

DEĞİLDİR.

- Kurumsal özerkliğini koruyup, kullanabileceği ve
- Yükseköğrenim alanında rekabet avantajı olarak kullanabileceği
- Güçlü yönlerini, başarı hikayelerini ve iyileşmeye açık yönlerini raporladıkları

BİR SÜREÇTİR...

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA KALİTE KAVRAMI

Büyük resmi görmemizi sağlayan sistem ve yönetim modellerinin uygulanması

- **Ödül Süreci** (Yönetisel kalitenin değerlendirildiği modeller (EFQM, CAF), Malcolm Baldrige...)

Kurumsal Dış Değerlendirme ve

- EUA Kurumsal Dış değerlendirme Programı, Yükseköğretim Kalite Kurulu Dış değerlendirme Programı

Program Akreditasyonu (ABET/MÜDEK, FEDEK, MİAK,..) **Belgelendirmeler**

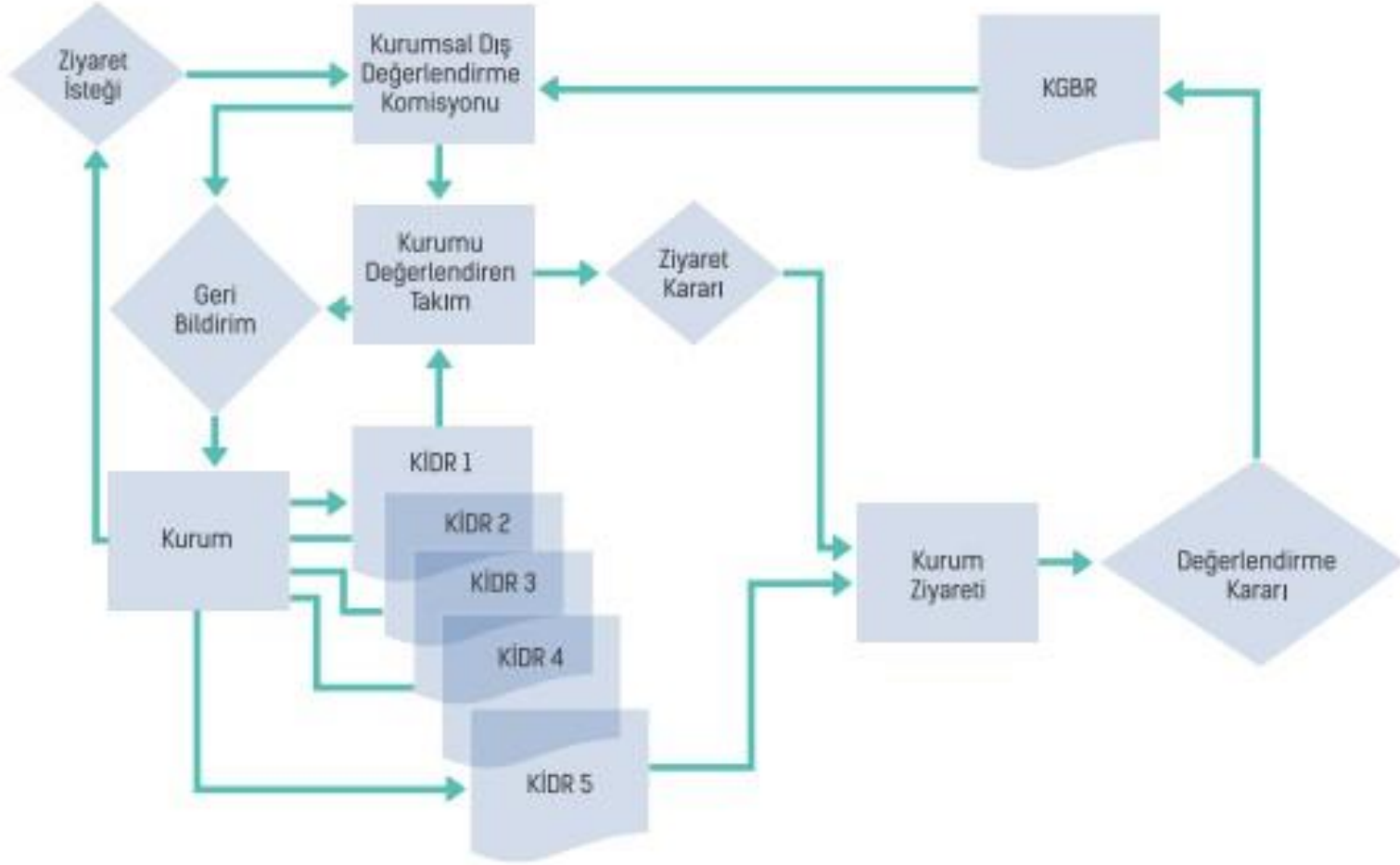
- ISO 9001, ISO 17001, ISO 27001 sistem standartları
- AKTS Etiket, DS Etiket
- Kurumsal hedef ve stratejileri izlemeyi sağlayan ulusal ve uluslararası sıralamalar, indeksler

Girdi Kontrolü-Raporlamalar

- Stratejik Planlar
- İdari ve akademik faaliyet raporları
- İç değerlendirme Raporları, vb.

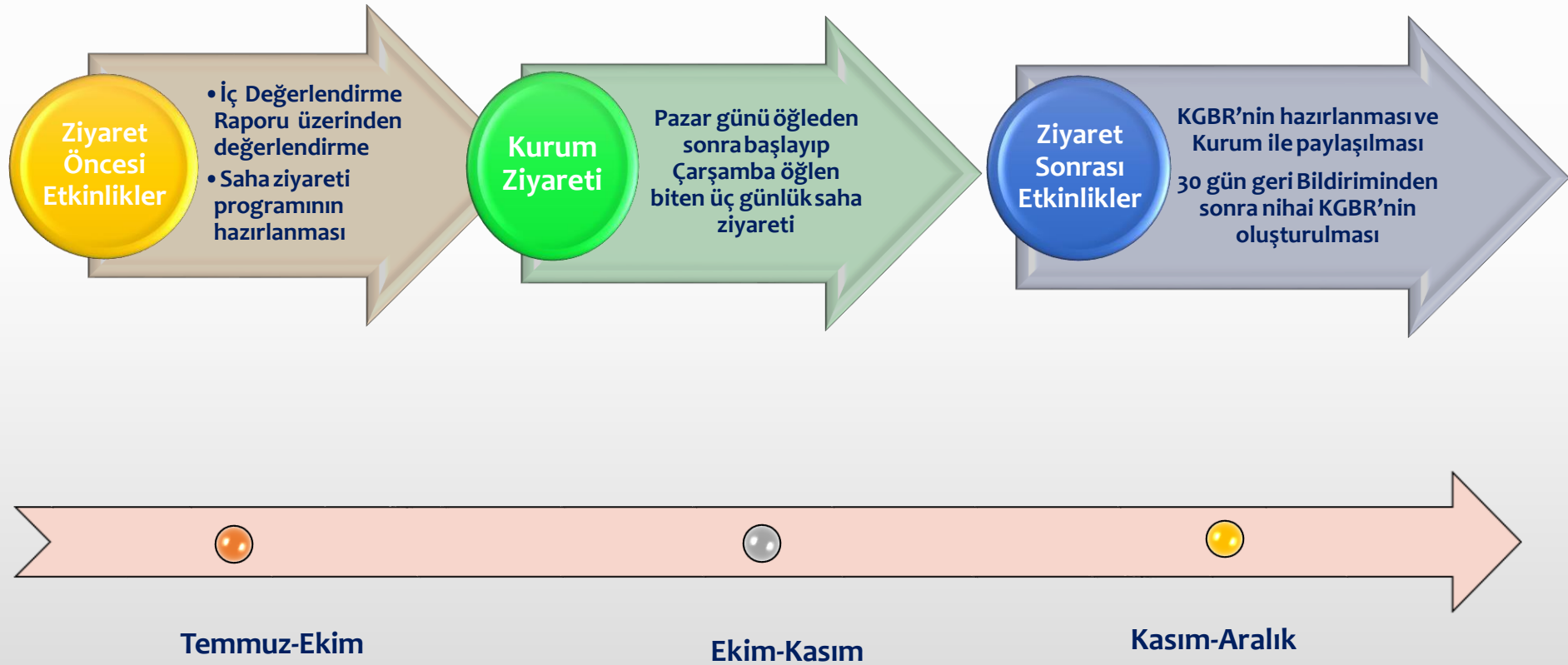
KURUMSAL DEĞERLENDİRME SÜRECİ HAKKINDA

KURUMSAL DIŞ DEĞERLENDİRME SÜRECİ AKIŞ ŞEMASI

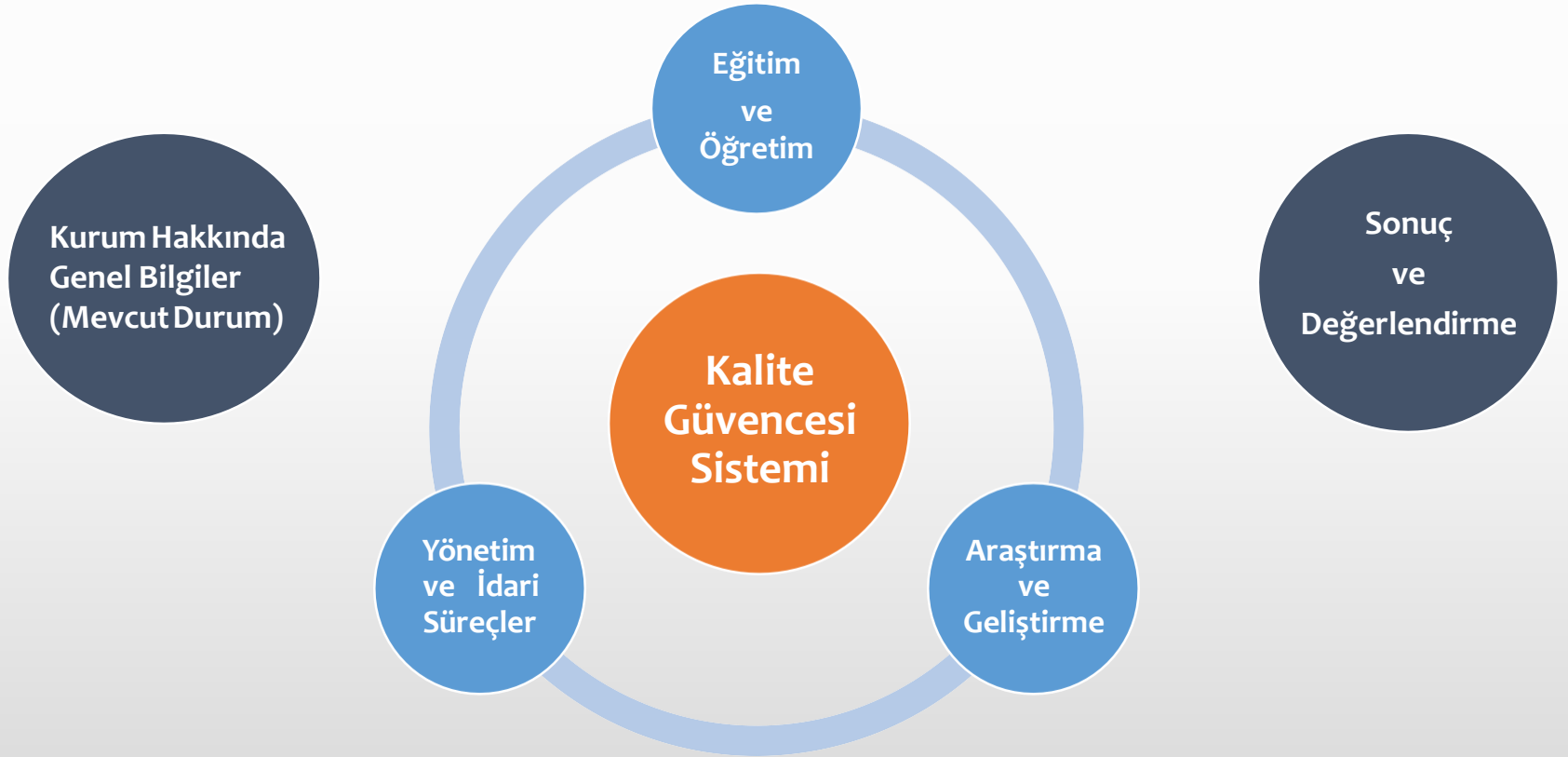

- Kurum iç değerlendirme raporlarının format ve içerik açısından uygunluğu
- KGBR raporlarının üslup/dil açısından uygunluğu

Kurumsal Dış Değerlendirme Sürecinin Üç Evresi

Kurumsal Dış Değerlendirme

Eğitim ve Öğretim

Araştırmave Geliştirme

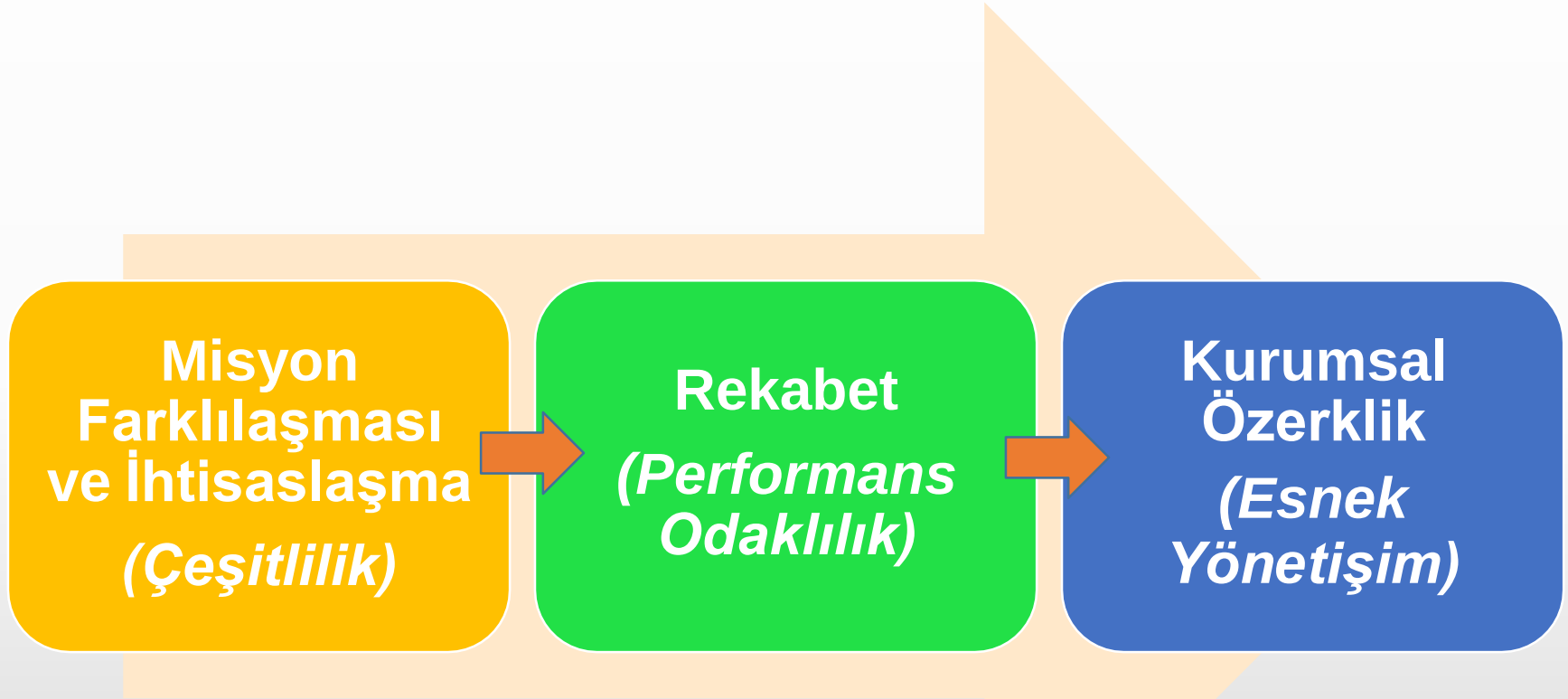

Yönetim Sistemi

KURUMSAL DEĞERLENDİRME SÜRECİ VE YÜKSEKÖĞRETİM SİSTEMİNİN ANA STRATEJİSİNE KATKISI

YENİ YÜKSEKÖĞRETİM SİSTEMİ YAKLAŞIMI

KURUMSAL DIŞ DEĞERLENDİRME VE YENİ YÜKSEKÖĞRETİM SİSTEMİ YAKLAŞIMI

Kurum ne yapmaya çalışıyor?
(Kurumun misyonu ve hedefleri)

**MİSYON FARKLILAŞMASI
VE İHTİSASLAŞMA
(ÇEŞİTLİLİK)**

Kurum misyon ve hedeflerine nasıl ulaşmaya çalışıyor?
(Kurumun yönetim/organizasyonel süreçleri ve faaliyetleri)

**KURUMSAL ÖZERKLİK
(ESNEK YAPI)**

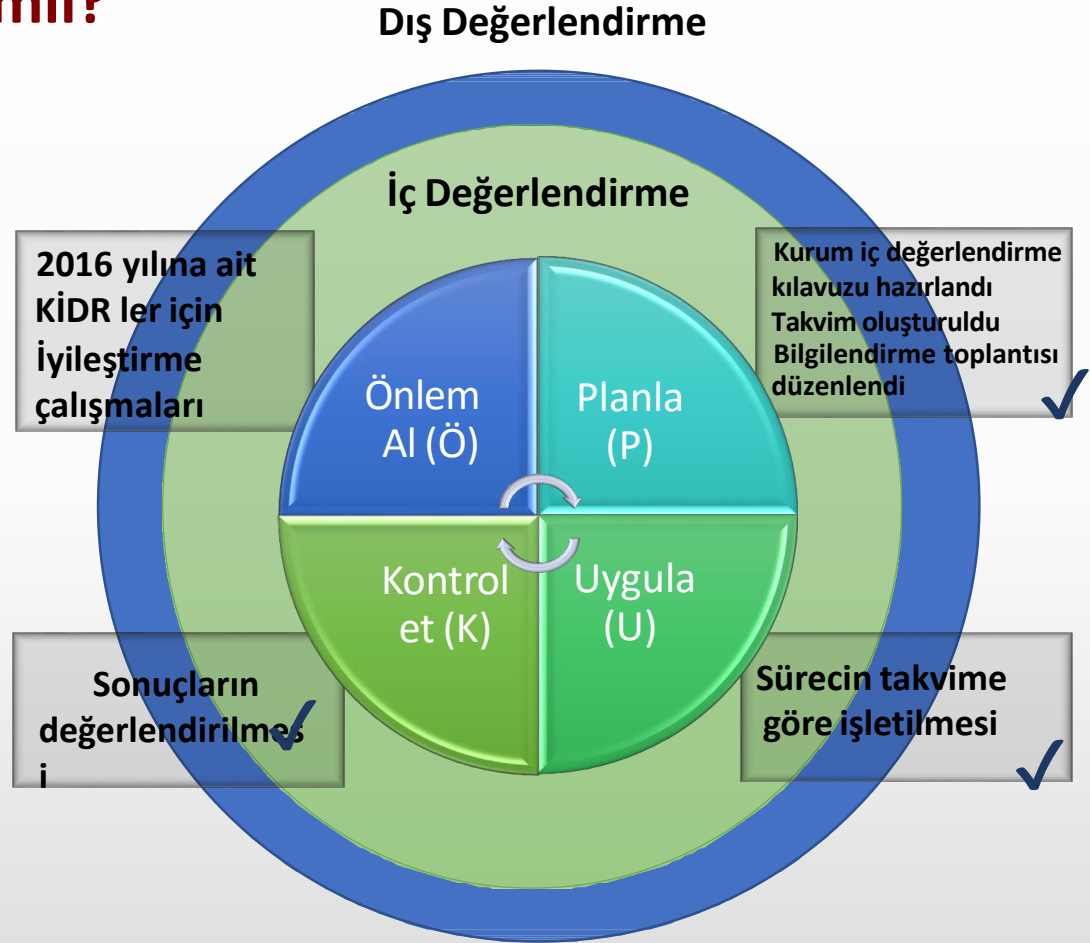
Kurum misyon ve hedeflerine ulaştığına nasıl emin oluyor?
(Kalite güvencesi süreçleri, İç değerlendirme süreçleri)

Kurum geleceğe yönelik süreçlerini nasıl iyileştirmeyi planlıyor?
(Yükseköğretimin hızlı değişen gündemi kapsamında kurumun rekabet avantajını koruyabilmesi için sürekli iyileşme faaliyetleri)

REKABET AVANTAJI

Bu çalışma neden önemli?

- Rehberlik
- Başlangıç düzeyi değerlendirilmesi
- Sürekli iyileştirme

Sürecin net anlaşıldığına dair bulgular

- ✓ Genel bilgi aktarımından çok **“Nasıl”** sorularının cevaplandırılması,
- ✓ KİDR de kurumun **niteliksel ve niceliksel** değerlendirmesinin yapılabilmesine olanak veren bilgiler,
- ✓ **Kurumsal Dış Değerlendirme Ölçütlerinin**, kurumun iç kalite güvencesi için de esas teşkil ettiğinin vurgulanması,
- ✓ Tanımlı süreçlerin **detaylandırılması**,
- ✓ Göstergelerin nasıl izlendiğine, iyileştirmelerin nasıl yapıldığına ve **çevrimlerin nasıl kapatıldığına** dair açıklamalar,
- ✓ Bilginin **kanıtlarla** desteklenmesi.

Örnek 1

B. Kalite Güvencesi Sistemi

“..Kurum İç Değerlendirme Raporu hazırlanırken, katılımcı bir yaklaşımın benimsenmesine özellikle önem verilmiş olup kurumun iç ve dış paydaşlarının katılımı ile bu anlayış hayata geçirilmeye çalışılmıştır. Çeşitli iletişim yolları ile paydaşlarımızın katkıları, Kalite Komisyonumuzun çalışmaları ve nihayetinde Üniversitemiz Senatosunun onayı ile Kurum İç Değerlendirme Raporu oluşturulmuştur.”

**Tanımlı süreçler? Kanıtlar?
Uygulamalar?**

Örnek

B. Kalite Güvencesi Sistemi

“..İyileştirme çalışmaları kapsamında “Kalite Çemberleri” ve “İyileştirme Proje Ekipleri” olmak üzere iki farklı iyileştirme takımı kurulmuştur. İyileştirmeler için izlenen süreçler ve konunun sistematığı Kalite İyileştirme Planında anlatılmaktadır (http://www.edu.tr/kalite-yonetimi_126.html). Oluşturulan ve sürekli geliştirilen bu sistem üniversite hastanemizin hasta – çalışan – öğrenen güvenliğine önem ve öncelik verdiğinin en somut göstergelerinden birisidir.”

Süreçlerin kurumda nasıl işletildiğine dair açıklamalar

- ✓ Kurumda kalite güvencesi sistemi amacıyla yapılmış önceki çalışmalar, süreçlerin hangi kalite araçları kullanılarak işletildiğine ait bilgiler, (Bologna süreci, EUA dış değerlendirme programı, EFQM..vb)
- ✓ İlgili yönetmelikler ve yönergeler atıflar,
- ✓ İyi uygulama örnekleri (Eğitimde Ölçme-Değerlendirme Kalite Koordinatörlüğü” nün kurulması).

Örnek 1

Sunulan hizmetlerin/desteklerin kalitesi, etkinliği ve yeterliliği nasıl güvence altına alınmaktadır?

Sunulan hizmet ve destekler ile ilgili olarak iç ve dış paydaşlarımız ile yapılan memnuniyet anketleri bu konuda bize gerekli veriyi sağlamaktadır.

Garantiyi sağlayan tanımlı süreçler? Uygulamalar?

Örnek 2

1-Uluslararası Topluluk Ofisi tarafından, ...Üniversitesi'nde eğitim alan tam zamanlı öğrencilere yönelik Ek-B.13.4- Tam Zamanlı Öğrenciler Anketi yapılmaktadır. Ankette belirtilen sorulara alınan yanıtlara göre ilgili birimlerle süreçleri ve sunulan hizmetleri geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

2-

3-

KİDR’de kanıtlara eklerde yer verilmiş ya da uygun referanslarla web sayfalarına yönlendirilmiştir.

Kanıtlar

- Ekler
- Web sayfaları
- Toplantı tutanakları
- Yönetmelik ve yönergeler
- Senato, YK ya da Akademik Kurul Kararları
- Paydaşlara ait anket sonuçları
- Arşiv belgeleri
- İş akış şemaları
- ...

Kanıtlarla ilgili sık karşılaşılan problemler

- ✓ Raporda tanımlı süreçlere ait genel bilginin ya da sorulara verilen kısa yanıtların bulunması ancak ilgili **herhangi bir kanıt sunulmamış olması**,
- ✓ Özellikle “İzleme ve İyileştirme” süreçleri **hakkında somut bilgi ve veriler bulunmaması**,
- ✓ Kalite güvencesi sisteminin **ISO süreçleriyle sınırlı algılanması**,
- ✓ Sürecin “Denetim” olarak algılanması nedeniyle süreç yönetiminden bahsedilmeksizin **nicel verilerin ön planda olması**,
- ✓ Kalite güvence sisteminde izlemenin sadece anketlerle yapılabileceği algısı, **şeffaflık ve hesap verebilirlik boyutunun geri planda kalması**,

Örnek 1: “....Üniversitemizin hizmet sunduğu her alanda –buna araştırma geliştirme faaliyetleri de dahil- sivil toplum kuruluşları, kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör, farklı şehir ve ülkelerdeki üniversiteler vs ile işbirliği desteklenmekte ve teşvik edilmektedir. Bu bağlamda üniversitemizin oldukça fazla kurum ve kuruluşla ortak çalışmaları sürmektedir....”

Kurum ve kuruluşların listesi, çalışmaların kapsamı raporda yer almalıdır.

Örnek 2: “...Verilen doktora derecelerinin çeşitliliği ve doktora öğrencilerinin yurtiçi ve yurtdışı üniversitelerde öğretim görevlisi olarak işe başlama oranları kısmen de olsa takip ediliyor....”

Halbuki bu kurumda doktora programı bulunmamaktadır!

Kanıtlar

Örnek 3: “..Verilen derslerin niteliği ve öğretim üyesi performansı her dönem sonunda öğrenciler tarafından değerlendirilir ve değerlendirme sonuçları hem öğretim üyeleri hem de yöneticiler (Dekanlar, Akademik İşlerden Sorumlu Rektör Yardımcısı ve Rektör) tarafından analiz edilerek gerekli iyileştirmeler planlanır (Bknz. Ek-B.4-Ders Değerlendirme Sistemi ve Ek- B.4.1-Ders Değerlendirme Raporu). ...”

Kanıtlara web sayfasından rahatlıkla erişilebilmektedir.

Yol Haritamız

1. *Kurum İç Değerlendirme Raporlarının* (KİDR) okunması (2015 ve 2016)
2. *Kurumsal Değerlendirme Kriterlerinin* dikkatlice incelenmesi ve ilgili soruların cevaplandırılması (mail olarak iletildi)
3. Her türlü *kanıt belgesinin* hazırlanması
4. *kalite.aydin.edu.tr* adresindeki bilgilerin güncel tutulması
5. Tüm akademik ve idari birimler için «*brifing dosyaları*» hazırlanması
6. Tüm akademik ve idari personelin süreçle ilgili bilgilendirilmesi (Sadece değerlendirme çalışmaları değil, tüm kalite süreçleri hakkında farkındalık)

TEŞEKKÜRLER

İletişim:

Stratejik ve Kalite Geliştirme Daire Başkanlığı

E posta: kalite@aydin.edu.tr